

Obsah

PŘEDMLUVA	3
ZKRATKY	9
JAK TUTO PŘÍRUČKU POUŽÍVAT	11
ÚVOD	15
Rada Evropy	15
Evropská unie	16
Listina základních práv EU	20
Přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o lidských právech	21
Klíčové body	22
1. PŘÍSTUP NA ÚZEMÍ A K ŘÍZENÍM	23
Úvod	24
1.1. Schengenský vízový režim	26
1.2. Předcházení neoprávněnému vstupu	28
1.3. Zákazy vstupu a schengenské záznamy	28
1.4. Hraniční kontroly	31
1.5. Tranzitní zóny	32
1.6. Žadatelé o azyl	33
1.7. Odepření vstupu na moři	34
1.8. Opravné prostředky	36
Klíčové body	37
2. STATUS A SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTACE	39
Úvod	40
2.1. Žadatelé o azyl	41
2.2. Osoby s přiznaným statutem uprchlíka a osoby, u nichž je uznávána potřeba doplňkové ochrany	43
2.3. Oběti obchodování s lidmi a obzvláště vykořisťovatelských pracovních podmínek	43
2.4. Osoby, na něž se vztahují předběžná opatření podle článku 39	45
2.5. Migranti v protiprávním postavení	46
2.6. Dlouhodobě pobývající rezidenti	48
2.7. Turečtí občané	50
2.8. Státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky státních příslušníků zemí EHP nebo Švýcarska	52
2.9. Osoby bez státní příslušnosti a ztráta občanství nebo dokladů	53
Klíčové body	55

3.	ROZHODNUTÍ O UDELENÍ AZYLU A PŘEKÁŽKY VYHOŠTĚNÍ: VĚCNÉ OTÁZKY	57
	Úvod	59
3.1.	Právo na azyl a zásada nenavracení	60
	3.1.1. Povaha rizika podle právních předpisů EU	63
	3.1.2. Povaha rizika podle EÚLP	65
	3.1.3. Posouzení rizik	69
	3.1.4. Dostatečnost ochrany	72
	3.1.5. Vnitřní přesídlení	75
	3.1.6. Bezpečnost na jiném místě	76
	3.1.7. Vyloučení z mezinárodní ochrany	78
	3.1.8. Ukončení mezinárodní ochrany	79
3.2.	Hromadné vyhoštění	80
3.3.	Překážky vyhoštění opírající se o jiné důvody z oblasti lidských práv	82
3.4.	Státní příslušníci třetích zemí, kteří požívají vyšší míry ochrany před vyhoštěním	84
	3.4.1. Dlouhodobě pobývající rezidenti	84
	3.4.2. Státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů zemí EHP a Švýcarska	84
	3.4.3. Turečtí státní příslušníci	86
	Klíčové body	88
4.	PROCESNÍ ZÁRUKY A PRÁVNÍ PODPORA VE VĚCECH AZYLU A NAVRACENÍ	91
	Úvod	92
4.1.	Azylová řízení	93
	4.1.1. Pohovor, řízení o posouzení žádosti a prvotní rozhodování	93
	4.1.2. Právo na účinný opravný prostředek	95
	4.1.3. Odvolání s automatickým odkladným účinkem	98
	4.1.4. Zrychlená azylová řízení	100
4.2.	Dublinká řízení	101
4.3.	Postupy týkající se podmínek přijímání žadatelů o azyl	103
4.4.	Řízení o navrácení	104
4.5.	Právní pomoc v azylových řízeních a řízení o navrácení	106
	4.5.1. Právní pomoc v azylových řízeních	107
	4.5.2. Právní pomoc u rozhodnutí o navrácení	108
	4.5.3. Právní pomoc pro napadení rozhodnutí o podpoře azylu	108
	Klíčové body	109
5.	SOUKROMÝ A RODINNÝ ŽIVOT A PRÁVO UZAVŘÍT MANŽELSTVÍ	111
	Úvod	113
5.1.	Právo uzavřít manželství a založit rodinu	115

5.2.	Legalizace rodiny	117
5.3.	Sloučení rodiny	124
5.4.	Zachování rodiny – ochrana před vyhoštěním	128
5.4.1.	Rozpad vztahu	129
5.4.2.	Odsouzení pro trestný čin	130
	Klíčové body	133
6.	ZAJIŠTĚNÍ A OMEZENÍ SVOBODY POHYBU	135
	Úvod	137
6.1.	Zbavení svobody, nebo omezení svobody pohybu?	138
6.2.	Alternativy k zajištění	140
6.3.	Vyčerpávající seznam výjimek z práva na svobodu	141
6.3.1.	Zajištění s cílem zabránit neoprávněnému vstupu do země	144
6.3.2.	Zajištění před vyhoštěním nebo vydáním	145
6.4.	Stanoveno zákonem	148
6.5.	Nezbytnost a přiměřenost	149
6.6.	Svévole	150
6.6.1.	Dobrá víra	151
6.6.2.	Náležitá pečlivost	151
6.6.3.	Reálný předpoklad pro vyhoštění	152
6.6.4.	Maximální délka zajištění	153
6.7.	Zajištění osob se zvláštními potřebami	155
6.8.	Procesní záruky	156
6.8.1.	Právo na uvedení důvodů	156
6.8.2.	Právo na přezkum zajištění	157
6.9.	Podmínky nebo režimy zajištění	159
6.10.	Náhrada za nezákonné zajištění	161
	Klíčové body	162
7.	NUCENÉ NÁVRATY A ZPŮSOB VYHOŠTĚNÍ	163
	Úvod	164
7.1.	Provádění vyhoštění: bezpečně, důstojně a humánně	165
7.2.	Důvěrnost	166
7.3.	Vážná újma způsobená omezujícími opatřeními	167
7.4.	Vyšetřování	169
	Klíčové body	170
8.	HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ PRÁVA	171
	Úvod	173
8.1.	Hlavní právní zdroje	174
8.2.	Hospodářská práva	176

8.2.1. Rodinní příslušníci státních příslušníků zemí EHP a Švýcarska	178
8.2.2. Vyslání pracovníci	179
8.2.3. Držitelé modrých karet, výzkumní pracovníci a studenti	180
8.2.4. Turečtí občané	181
8.2.5. Dlouhodobě pobývající rezidenti a příjemci podle směrnice o slučování rodin	182
8.2.6. Státní příslušníci jiných zemí s dohodou o přidružení nebo dohodou o spolupráci	183
8.2.7. Žadatelé o azyl a uprchlíci	186
8.2.8. Migranti v protiprávním postavení	186
8.3. Vzdělávání	187
8.4. Bydlení	190
8.5. Zdravotní péče	195
8.6. Sociální zabezpečení a sociální pomoc	198
Klíčové body	202
9. OSOBY SE ZVLÁŠTNÍMI POTŘEBAMI	205
Úvod	206
9.1. Nezletilé osoby bez doprovodu	207
9.1.1. Přijímání a zacházení	208
9.1.2. Posouzení věku	210
9.2. Oběti obchodování s lidmi	211
9.3. Osoby se zdravotním postižením	213
9.4. Oběti mučení a jiných závažných forem násilí	214
Klíčové body	216
DALŠÍ INFORMACE	217
ON-LINE ZDROJE	223
SEZNAM VĚCÍ	225
JAK NAJÍT JUDIKATURU EVROPSKÝCH SOUDŮ	239
TABULKA PRÁVNÍCH NÁSTROJŮ EU A VYBRANÝCH MEZINÁRODNÍCH DOHOD	245
PŘÍLOHA 1: POUŽITELNOST NAŘÍZENÍ A SMĚRNIC EU CITOVANÝCH V TÉTO PŘÍRUČCE	252
PŘÍLOHA 2: POUŽITELNOST VYBRANÝCH NÁSTROJŮ RADY EVROPY	256
PŘÍLOHA 3: PŘIJETÍ USTANOVENÍ ESC	258
PŘÍLOHA 4: PŘIJETÍ VYBRANÝCH ÚMLUV OSN	261
PŘÍLOHA 5: KÓDY ZEMÍ POUŽÍVANÉ V PŘÍLOHÁCH	263